

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 1C/361/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612221882
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Gargulová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7612221882.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves samosudkyňa JUDr. Jana Gargulová v právnej veci navrhovateľa X. S.A., K.. XX. X. XXXX, O. G. Č.. XXX/X, Z., zastúpenej JUDr. Jánom Burocim, advokátom, Chrapčiakova č. 7, Spišská Nová Ves, proti odporcovi Y. J. Ž. V., U.. W., W. W. F. Č.. X, S., H.: XXXXXXXX, zastúpenému JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, Boženy Nemcovej č. 22, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

rozhodol:

Súd **zrušuje** rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, so sídlom Alžbetina č. 41, Košice, sp. zn. 2C/103/2012 zo dňa 19. 1. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16. 10. 2012.

Žalovaný je **povinný** zaplatiť žalobcovi v prospech jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 543,45 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je **povinný** zaplatiť na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves súdny poplatok z návrhu v sume 331,50 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Spišská Nová Ves rozhodol vo veci účastníkov rozsudkom z č.l. 101 dňa 17.4.2013.

Krajský súd v Košiciach uznesením 1Co 274/2013-145 zo dňa 11.2.2015 zrušil rozhodnutie súdu vo výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku, vo výroku o trovách konania a vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť súdny poplatok a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň potvrdil rozsudok vo výroku o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku.

Poukázal na to, že súd prvého stupňa založil výroky vo vyhovujúcej časti na záveroch, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní (nesprávne hodnotenie dôkazov) a v dôsledku toho aj nesprávne vo veci rozhodol a že tento svoj vyhovujúci výrok založil na závere o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že túto vyhodnotil ako neurčitý právny úkon v zmysle § 37 OZ a právny úkon uzavretý v rozpore so zákonom. S takýmto hodnotením rozhodcovskej doložky sa odvolací súd nestotožnil. Z obsahu časti XV všeobecných poisťných podmienok označených ako rozhodcovské konanie totiž vyplýva ohľadne zriaďovania rozhodcovského súdu, že pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom Špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený podľa potreby od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne“. Takto upravený postup podľa názoru odvolacieho súdu umožnil poisťovni vo vzťahu k vytvoreniu Rozhodcovského súdu možnosti jednak poveriť osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom Špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu, resp. umožňuje takýto súd vytvoriť podľa potreby tromi fyzickými osobami, ktoré budú na tieto úkony poverené poisťovňou. Takto upravený postup podľa názoru odvolacieho súdu nemá známky neurčitosti, keďže

postup pri zriaďovaní rozhodcovského súdu je upravený dostatočne konkrétne. Inou je už skutočnosť, že takýto postup je výslovne na vôli poisťovne, ktorý žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Záver súdu prvého stupňa o tom, že uvedený právny úkon bol vykonaný aj v rozpore so zákonom č. 244/2002 Z.z. považoval odvolací súd za nepreskúmateľný, keďže tento svoj záver prvostupňový súd vôbec neodôvodnil.

Odvolací súd sa nestotožnil ani so záverom súdu prvého stupňa, pokiaľ svoj vyhovujúci výrok založil na závere o tom, že z rozhodcovského rozsudku nevyplýva, či rozhodca predmet sporu posudzoval aj z hľadiska neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Z odôvodnenia samotného rozhodcovského rozsudku sp.zn. 2C 103/2012 zo dňa 19.1.2012 totiž vyplýva, že rozhodcovský súd v dôvodoch uviedol, že skôr ako sa začal zaoberať meritom veci, posudzoval dostatok svojej právomoci a príslušnosti na konanie. V tomto smere uzavrel, že v danej veci bola medzi účastníkmi uzavretá platná rozhodcovská zmluva. Za takýchto podmienok uzavrel dostatok svojej právomoci a príslušnosti. Poukázal na obsah písomného poverenia žalobcu zo dňa 1.1.2012 resp. na časť XV poistných podmienok, podľa ktorých poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov Arbitrážny súd Košice. Z osobitných dojednaní vyvodil, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom žalovaného (v prejednávanej veci súdom žalobcu). Mal teda za to, že z pohľadu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka bol zachovaný účel úpravy spotrebiteľského práva, keďže ťažisko individuálneho dojednania zmluvnej podmienky spočíva v možnosti spotrebiteľa ovplyvniť jej priebeh. Mal za to, že žalovaný (spotrebiteľ) mal možnosť zmluvnú podmienku neprijať, aby to ovplyvnilo zvyšok poistného vzťahu.

Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.3.2012 6Cdo 1/2012, v ktorom uzavrel, že „z poistnej zmluvy uzavretej medzi oprávnenou a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže sa v nej výslovne uvádzalo, že jej súčasťou sú (ako predtlačенý formulár) Všeobecné poistné podmienky pre životné poistenie a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v XV. časti týchto podmienok. Na tomto fakte nemení nič skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany (ako pokračovanie predtlačенého formulára poistných podmienok) aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poistných podmienkach. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili „nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky“.

S poukazom na tieto závery dovolací súd konštatoval správnosť záverov o neprijateľnosti a tým aj o neplatnosti rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v prospech povinnej (spotrebiteľky).

Odvolací súd sa zhodol s týmito právnymi závermi Najvyššieho súdu SR, ktoré sú v rozpore so záverom súdu prvého stupňa, ktorý rovnakú rozhodcovskú doložku hodnotil ako individuálne dojednanú. Uložil preto súdu prvého stupňa v ďalšom konaní zohľadniť aj uvedený právny záver.

Uložil súdu prvého stupňa opätovne vyhodnotiť obsah poistnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi a osobitne jej časť označenou XV - rozhodcovské konanie rešpektujúc pritom záväzný právny názor odvolacieho súdu.

Súd opätovne dopyčul zástupcov účastníkov.

Právny zástupca žalovaného v písomnom podaní navrhol žalobu zamietnuť s poukazom na novelizované ustanovenie § 243d zákona číslo 335/2014.

Právny zástupca žalobcu uviedol, že nemá vedomosť o tom, žeby sa vo vzťahu k žalobcovi viedlo exekučné konanie, podkladom ktorého bol rozhodcovský rozsudok, ktorý je predmetom tohto sporu. Pokiaľ ide o novelizáciu Exekučného poriadku, treba ju vnímať v kontexte iných novelizácií a to hlavne Občianskeho súdneho poriadku. Exekučný poriadok mal hlavne za úlohu vyriešiť otázku už prebehajúcich exekučných konaní, ktorých podkladom boli rozhodcovské rozsudky, ktoré nespĺňali ustanovenia zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. OSP v § 372w zakotvil prechodné ustanovenia, kde zákonodarcu uviedol, že doterajšie súdne konania po zrušení rozhodcovských rozsudkov sa dokončia podľa doterajších právnych predpisov a súdy tieto veci prerokujú a rozhodnú. Keďže sa nejedná o právoplatne skončenú vec, musí ju súd riadne rozhodovať. Zároveň poukázal na to, že rozhodcovskú doložku treba chápať tak, že nebola individuálne dojednaná a je tu dôvod pre jej vyslovenie ako neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom odvolací súd poukázal na rozhodnutie NS SR 6Cdo/1/2012. Tiež uviedol, že je potrebné rozhodcovskú doložku, ktorú si nadiktoval žalovaný, považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pri ktorej je vylúčené, že by bola individuálne

dojednávaná. Táto doložka splynula so VOP a už na prvý pohľad je zjavné, že ju žalobca nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť. Dôsledkom konštatácie o neprijateľnosti zmluvnej podmienky je, že táto je absolútne neplatná a na jej podklade nemohol byť ani vydaný rozhodcovský rozsudok. Navrhujeme žalobe vyhovieť a zaviazat' žalovaného k náhrade trov konania i s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) OZ, ktorý výslovne označuje rozhodcovskú doložku, ktorá nebola individuálne dojednaná a núti spotrebiteľa riešiť veci v rozhodcovskom konaní, za neprijateľnú zmluvnú podmienku

Právny zástupca žalovaného potvrdil, že nemá vedomosť o tom, že by vo vzťahu k žalobcovi prebiehalo exekučné konania, podkladom ktorého by bol tento rozhodcovský rozsudok. Vo vzťahu k rozhodnutiu 6Cdo/1/2012 uviedol, že, nebolo rozhodovaním o merite veci, ale bolo len odmietnutím dovolania žalovaného. V zmysle nálezu ÚS SR ÚS/402/2008 z 1. 4. 2009 poukázal na to, že ak sa Najvyšší súd SR v rámci dovolacieho konania meritórne vecou nezaoberal a dovolanie odmietol, ani nemohol meritórne formulovať záver nižších súdov. Trval na tom, že rozhodcovská doložka bola individuálne dojednaná a žalobca ju mal možnosť vylúčiť jej nepodpísaním aplikácie tejto doložky bez akéhokoľvek vplyvu na samotnú poisťnú zmluvu, preto túto rozhodcovskú doložku nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal i na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-342/2013, v ktorom Súdny dvor jasne vysvetlil, že rozhodcovská doložka je len vtedy neprijateľná, ak bol jej úmyslom zbaviť spotrebiteľa po právoplatnom prvostupňovom rozhodnutí rozhodcovského konania, práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok. Na základe toho mal za to, že zmluvná podmienka je prijateľná, platná.

Po takto doplnenom dokazovaní mal súd preukázané, že návrh žalobcu je v plnom rozsahu opodstatnený.

Predmetom tohto konania je zrušenie rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/103/2012.

Z pripojeného spisu Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/103/2012 mal súd preukázané, že na základe návrhu žalovaného zo dňa 2. 1. 2012 sa žalovaný na rozhodcovskom súde dožadoval zaplatenia sumy 61,74 eur s odkazom na ustanovenie časti XVII ods. 7a (resp. ods. 8) z titulu nákladov poisťovne vynaložených na uzavretie poistenia. K návrhu bola priložená poisťná zmluva XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 6. 3. 2008, výňatok všeobecných poisťných podmienok (strana 11), oznámenie žalovaného adresované žalobcovi dňa 23. 11. 2009 o zániku poistenia, sadzby provízií pre jednotlivé druhy poistenia, potvrdenie Arbitrážneho súdu Košice o prijatí návrhu dňa 4. 1. 2012, písomné potvrdenie prijatia rozhodovania v spore vedenom pred Arbitrážnym súdom v Košiciach, upovedomenie o začatí konania pred rozhodcovským súdom z 9. 1. 2012, rokovací poriadok Arbitrážneho súdu Košice v úplnom znení od 10.3.2011 a rozhodcovský rozsudok zo dňa 19. 1. 2012, ktorý bol doručený účastníkom (a to žalovanému dňa 28. 9. 2012 a žalovanému dňa 8.10.2012, ktorý mu bol doručený spolu aj so žalobou a tento rozsudok prevzala splnomocnenkyňa S.).

Rozhodcovský súd si založil pre konanie a rozhodnutie svoju právomoc na základe rozhodcovskej doložky podľa čl. XV Všeobecných poisťných podmienok v súlade s osobitným zmluvným dojednaním č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej sa účastníci dohodli na riešení ich sporov v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 40 ods. 1 písm. c) cit. zák. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 40 ods. 1 písm. j) cit. zák. účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa.

Podľa č. 3 Smernice Rady 93/13/EHS zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu.

Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé. Podľa bodu 1 písm. g/ prílohy podmienky, ktorých zmyslom alebo účinkom je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 a 4 písm. r/ a ods. 5 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 54 ods. 1 prvá veta OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa“.

Po vykonanom dokazovaní mal súd preukázať, že návrh žalobkyne je v plnom rozsahu opodstatnený.

Nárok, o ktorom bolo rozhodnuté rozsudkom Arbitrážneho súdu Košice z 19.1.2012 sp. zn. 2C/103/2012, žalovaný opiera o zmluvné dojednanie súvisiace s poisťovacou zmluvou XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 6. 3. 2008, ktorá nesporne je spotrebiteľskou zmluvou (žalovaný pri poskytovaní poistenia konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti ako dodávateľ, žalobca konal ako fyzická osoba zabezpečujúca svoje potreby ako spotrebiteľ). Súčasne išlo o štandardnú formulárovú zmluvu, daný zmluvný vzťah sa riadil aj obsahom zmluvných dojednaní obsiahnutých vo VPP, ktoré sa stali súčasťou formulárovej zmluvy splňujúcej všetky znaky takejto zmluvy. Súd pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej doložky túto posudzoval aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa, pričom poukazuje na to, že rozhodcovská doložka ako súčasť VPP podľa obsahu spotrebiteľovi upiera možnosť v prípade sporu brániť svoje práva pred všeobecným súdom nútiac ho podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu.

Rozhodcovská doložka obsiahnutá v článku XV. VPP a osobitných zmluvných dojednaniach nebola individuálne dojednaná a vzhľadom na jej rozpor s ustanoveniami zákonov o spotrebiteľských zmluvách a ustanoveniami Smernice Rady 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“) je neprijateľnou, a preto absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho rozhodcovský súd svoju právomoc rozhodnúť spor účastníkov spornej zmluvy založil na neplatnej rozhodcovskej doložke.

Vychádzajúc zo zákonnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku (§53) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (tzv. „neprijateľná podmienka“). To však neplatí, ak neprijateľné podmienky boli individuálne dojednané. O individuálne dojednaných zmluvných

ustanoveniach pritom môžeme hovoriť len vtedy, ak ide o ustanovenia, a) s ktorými spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy a zároveň b) mohol ovplyvniť ich obsah. Platí pritom vyvrátená domnienka, že ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Je na dodávateľovi ako silnejšej zmluvnej strane, aby preukázal, že boli splnené tieto podmienky

Podľa názoru súdu dodávateľ nepreukázal osobitné dojednanie rozhodcovskej doložky, resp. žeby spotrebiteľ osobitne si vymienil jej dojednanie. Súd vzal za preukázané a žalovaný opak nepreukázal, že s posudzovanou formulárovou zmluvou pred podpisom žalobca nemal možnosť oboznámiť sa, jej obsah nijako nemohol ovplyvniť, VPP a osobitné zmluvné dojednania ako celok mohol len odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. K dojednaniu o rozhodcovskej doložke, ktorá ako súčasť dodávateľom vopred pripraveného a predtlačeného tlačiva (tzv. formulár), ktoré tento uzatvára opakovane s väčším počtom zákazníkov, zjavne nedošlo z iniciatívy spotrebiteľa, nebola individuálne dojednaná a spôsobila nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Výpoveďou účastníkov konania nemal súd preukázané, že žalobca pred podpisom zmluvy by mal možnosť oboznámiť sa s rozhodcovskou doložkou či ovplyvniť jej obsah. Z toho vyplýva, rozhodcovská doložka nebola dojednaná individuálne.

I z obsahu záznamu o požiadavkách a potrebách klienta z č.l. 69 k poisťovnej zmluve č. XXXXXXXXXXXXX nevyplýva, že sprostredkovateľ poisťovní žalobcu upozornil na rozhodcovskú doložku ani ho neoboznámil s možnosťou nepodpísať osobitné zmluvné dojednania či v nich obsiahnutú rozhodcovskú doložku dodatočne odmietnuť. Konečne, i tento záznam súd vyhodnotil ako vopred predtlačený formulár, obsah ktorého žalobca nemal možnosť ovplyvniť a jeho obsah nepreukázal, že žalobca si individuálne dojednal rozhodcovskú doložku.

Z toho jednoznačne vyplýva, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná. Súd zároveň poukazuje i na to, že zmluvné podmienky obsiahnuté v štandardnej formulárovej zmluve sa nestávajú individuálne dojednanými len tým, že spotrebiteľ ich neodmietne, prípadne od nich neodstúpi.

Neobstojí pritom ani obrana odvolateľa, že len taká výlučná rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Čo je potrebné rozumieť „značnou nerovnováhou“, možno vydedukovať z právnej úpravy neprijateľných podmienok upravených v odseku 4 §53 Obč. zák. Pod písmenom r) pritom výslovne je ustanovené, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky vyžadujú od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, čo je bez sporu úplne v súlade s 3. prílohou smernice [písm. q)]. Rozhodcovská doložka, ktorá nebola individuálne dojednaná so spotrebiteľom, pričom v prípade sporu spotrebiteľa núti podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, vychádzajú z odseku 1 § 53 Obč. zák. i zo Smernice nesporne bez ďalšieho preto spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Súd poukazuje i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3 Cdo 227/2012 zo dňa 27.5.2013, ktorý poukázal na to, že Súdny dvor Európskej únie v rozhodnutí C-40/08 vo veci A. v. C. vyslovil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy, ako aj to, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky. Smernica sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takom prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvolať všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

V danom prípade nemohli vzniknúť pochybnosti o spotrebiteľskom charaktere uzatvorenej úverovej zmluvy, pretože právna predchodkyňa oprávnenej poskytla povinnej úver v rámci vykonávania svojej obchodnej činnosti, túto finančnú službu prijala povinná ako spotrebiteľ, ktorý bol pri uzatváraní úverovej zmluvy jednoznačne v pozícii slabšej zmluvnej strany a nemal možnosť osobitne vyjednať rozhodcovskú doložku, ktorá bola súdmi nižších stupňov (správne) posúdená ako nekalá.

Rozhodcovská doložka, ktorá v danom prípade núti spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, vykazuje znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a neplatného zmluvného dojednaní; takou doložkou nemohla byť založená právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok.

K tvrdeniu právneho zástupcu žalovaného o tom, že žalobca mal možnosť rozhodcovskú doložku nepodpísať, nepredložil súdu žiaden dôkaz, a preto má súd za to, právomoc rozhodcovského súdu je založená na rozhodcovskej doložke, ktorá je neprijateľnou podmienkou, a teda absolútne neplatným zmluvným dojednaním.

Je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a dodávateľovi voči spotrebiteľovi nemôže zakladať (a to ani sčasti) nárok na plnenie. Sú preto splnené zákonné podmienky na zrušenie rozhodcovského rozsudku a z týchto dôvodov súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel.

Pokiaľ sa týka prednesu zástupcu žalovaného o tom, že je potrebné návrh zamietnuť s poukazom na ustanovenie § 243d ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, (pričom ako osobitný predpis je uvedený zákon číslo 335/2014) vydaného pred 1. januárom 2015, možno začať len do troch mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie; rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.- súd dodáva, že toto ustanovenie nie je možné aplikovať na daný prípad, keďže toto ustanovenie sa týka exekučného konania a je vecou zachovanie právnej istoty žalobcu na zrušení tohto rozhodcovského rozsudku, aby žalovaný účastník sa nemohol dožadovať plnenie z neho v mimoexekučnom konaní. Napokon, v zmysle ustanovenia § 372w O.s.p. (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. januára 2015) spory o neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a o zrušenie rozhodcovského rozsudku v spore spĺňajúcom podmienky podľa osobitného predpisu, o ktorých sa začalo konať na súde a ktoré sa do 1. januára 2015 právoplatne neskončili, prerokujú a dokončia súdy príslušné na konanie podľa doterajších predpisov.

Súd tak akceptujúc i právny názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení, ktorým je v zmysle §226 O.s.p. súd nižšieho stupňa viazaný, skonštatoval, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 149 ods. 1 O.s.p. V konaní bol úspešný žalobca, ktorému vznikli trovy právneho zastúpenia vo výške 543,45 eur podľa vyčíslenia právneho zástupcu žalobcu v zmysle Vyhlášky MS SR č. 655/2004 s tým, že základná sadzba odmeny za jeden úkon právnej služby je v tomto prípade podľa § 11 ods. 1 písm. a) a vyhlášky t. j. eur pre rok 2012 vo výške 60,08 eur pre rok 2015 vo výške 64,54 eur. Za úkony právnej služby si podľa § 14 tejto vyhlášky uplatnil 3 úkony za rok 2012, a to príprava a prevzatie zastupovania dňa 5. 11. 2012, podanie žaloby dňa 7. 11. 2012 a vyjadrenie k výzve súdu podanie z 10. 12. 2012, každý úkon po 58,69 eur. Za rok 2013 si uplatnil 4 úkony, a to vyjadrenie vo veci - podanie z 19.2.2013, vyjadrenie k podaniu odporcu z 8.3.2013 a to podanie zo dňa 26. 3. 2013 a účasť na pojednávaní dňa 17. 4. 2013 a vyjadrenie k odvolaniu zo dňa 6. 6. 2013, všetko po 60,08 eur. Účasť na pojednávaní za 22. 5. 2015 - 64,54 eur. Spolu odmena tak činí 480,93 eur a k tomu náhrady výdavkov podľa § 15 až 17 vyhlášky, 3 krát režijný paušál po 7,63 eur a 4 úkony po 7,81 eur, 1 úkon po 8,39 eur - spolu 62,52 eur. Celkom tak odmena a náhrada výdavkov činí 453,45 eur.

Súd považoval právnym zástupcom žalobcu takto vyčíslené trovy za dôvodné, a preto zaviazal žalovaného účastníka ako neúspešného účastníka v konaní na ich náhradu.

Súd zároveň nezistil dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 150 O.s.p.

Žalobca bol v zmysle §4 ods. 2 písm. za) zákona č. 71/1992 Zb. od súdneho poplatku oslobodený. V zmysle položky 3c Sadzobníka Zákona o súdnych poplatkoch s použitím § 2 ods. 2 citovaného zákona zaviazal súd žalovaného ako neúspešnú stranu v konaní uhradiť súdny poplatok z návrhu v sume 331,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Z.z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.